

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1.
Telefon št. 73.

Leto XXII. Št. 53.
Kranj, 31. decembra 1938

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40- din, polletno 20- din,
četrtletno 10- din.

Pogled nazaj

Leto 1938., ki bo jutri s polnočjo utonilo v preteklost in tistim mnogim tisoletjem pred nami tako dodalo spet en koledarski kamenček, bo ostalo zgodovinski čas. Zgodovina se bo okienila tega zdaj poslavljajočega se leta in ga bo še dolgo študirala. Z raznih vidikov ga bo motrila in obdelovala, saj je bilo to leto prebogato in prepolno dogodkov, ki so ji bili doslej deloma več ali manj neznani. To leto ni bilo zasporno, zarj se zdaj in pozneje ne bo moglo trditi, da tedaj ni bilo „na zapadu nič novega“. Leto 1938 je prineslo izrednih dogodkov s seboj na vsem svetu zlasti v Evropi, pomenljivo pa je tudi za našo državo in obenem za naše kranjsko mesto.

V evropski politiki so grozili viharji, da se je tresel ves svet. Vse je trepetalo, kdaj in kje se bo vžgala morija, ki naj bi ji bila svetovna vojna le samo senca. Narodi so bili silno živčno zelektrizirani in je samo čudež, da se ni vnel ta svetovni požar. Kakšen neki, zakaj naj bi prišlo do vojne? V Versaillesu ponizani Nemci so se v dvajsetih letih toliko opomogli, da so vrgli sredi uspavajoče Briandove miroljubnosti sramoto s sebe in se hoteli za njio maščevati. „Odrešiti“ so hoteli svojo narodnost, ki da je „trpela“ v drugih državnih tvorbah. S tako vhemencem so to zahtevali, da je evropski, kulturni zapad že kopal strelske jarke po svojih najlepših parkih in nasadih, prepričan, da strašno vihrovi več mogoče zajeziti. Voditelji narodov pa so se je končno sami zbalili, tako krvava in uničujoča se nam je kazala in orkan se je — vsaj trenutno — polegel in šel — mimo Evropo. Pa ne brez posledic na evropskem zemljedelju! Evropa je dobila čisto novo lice: Avstrije, ki je tisoletje skoro gospodarila, ni več na tej karti. Čehoslovaški državi so odrobili najbogatejše predele in jo stisnili med dva valjarja tako, da je od nje ostal samo dolg jeziček. Sposoben še za življenje? Da, to je tisti pouk za zgodovino: Moderna strategija, to je diplomacijazdaj briše s sveta cele države in meje spreminja brez krv in brez človeških, gospodarskih in moralnih žrtv! Ali je v dobi „ljudskih front“ in nacionalizmov na svetu res toliko človekoljubnosti in usmiljenja pa miroljubnosti, da se nam zdi škoda krv, karok se pokaze na prvi pogled? Ne, nikakor. Miroljubnosti je še manj, le strahu pred vojno je več, enakopravnosti med narodmi je mnogo manj, več je „šovinizma“. Tako sliko nam je pokazalo leto 1938., ki je zopet ponovilo zgodovino s tem, da je dalo pravili močnejšega!

Za našo državo pa je bilo minilo leto hvala Bogu, mnogo bolj rožnato. Ne samo, da smo mogli mirno opazovati te viharne pretresljaje v Evropi tukoj, kakor da nas nič ne zanima, čeprav so se deloma dogajali onkraj naših divnih Karavank. Mi smo se sredi teh silnih preklicij mogli posvetiti svoji gospodarski in notranji politiki. In da smo to nalogo častno izvršili, bodo če Bog da, še dolgo do let pričali in dokumentirali močni betonski nasipi nad novo Gaštejsko cesto, ki štrle v nebo kot junački stebri v srbskem Smederevu, ki se po stoletjih niso podrli. Nova gospodarska delavnost je dihalna v naši državi v tem letu, ki bo morda mejnik tudi v notranjih vprašanjih, ali kot navadno pravimo mejnik v politiki. — V dvajsetih letih se v mladi državi nismo mogli umiriti, ker tega niso odločajoči „državni“ hoteli. Hoteli pa niso samo zato, da bi ostali ali pri „koritu“, ali pa obdržali oblast v svojih rokah, do cesar pa niso imeli prav nobene pravice — radi majhnega številka svojih pristašev. Precej let so kazali, kako znajo voditi državni brod. Gledali smo s strahom, kako pode državo v prepad — s praznenjem državnih blagajn, z umetnim in lažnim ustvarjanjem „protidržavnih“ Slovencev, „protidržavnih“ Hrvatov in „nezanesljivih“ Srbov. Ker ni drugača šlo, so vladali s terorjem. December 1938. leta pa je pokazal, da teror ne sme biti način vladanja in da ga narodne mase na žele in da so ga obsodile. Zato so

Mladinska JRZ kranjskega okraja

Ob zaključku leta, ko počnemo bilanco našega dela, z zadovoljstvom ugotavljamo, da je bilo naše delo v tem letu uspešno. Pred dobrimi tremi leti smo položili temelj naši mlađinski organizaciji z rediteljskim zborom, ki je štel takrat 190 fantov. Že takrat smo si naredili nalogo, da bomo naš delokrog razširili na javno udejstvovanje v prid narodu in državi. To se je razmahnilo, ko se je pričela tudi pri nas organizirati mladina JRZ.

Z velikim navdušenjem se je naša mlađinska skupnost mladinske organizacije, ko je videl svojega narodnega voditelja dr. Korošca na krmilu te vsedržavne in narodu koristne politične organizacije. V prav kratkem času se je v našem okraju organizirala mladina doma v vseh občinah in lahko rečemo brez kakršnega pretiravanja, da je danes v naših vrstah več tisoč preprtičnih in navdušenih članov. Da je temu tako prizajo številni sestanki, seje, shodi in manifestacije, ki so se vrstile posebno v letošnjem letu in katerih se je naša mladina rada in polnoštivalno udeleževala.

Brez sebičnih namenov in z ognjem navdušenja se je pripravljala na volitve 11. decembra. Hotela se je s svojim trudem, delom in žrtvami skromno oddolžljivo svojemu narodu in narodnemu voditelju dr. Korošcu. S polnim zanosom in vso živahnostjo se je zagnala v volilno borbo in že pred pričetkom bitke zlomila odpor naših nasprotnikov ter tako častno doprinesla svoj delež do sijajne zmage na dan volitev. To priznajo tudi naši politični nasprotniki, saj so se nekateri od njih celo izrazili že

Iz delovanja občine v Tržiču

V torek 21. t. m. je bila seja občinskega odbora. Župan je podal obširno poročilo, iz katerega posnemamo:

Takoj v začetku je naglasil, da je to prva seja občinskega odbora v novi posvetovalnici in da želi, da bi se na tem prostoru sklepalo vedno samo to, kar bo občanom v korist in Tržiču v napredku. Podal je poročilo o zaključnih adaptacijskih delih, o blagoslovitvi mestnega doma, o oddaji v najem posameznih prostorov, o naselitvi uradov, poročal je o premisli in otvoritvi tržnice itd. Nekateri dobitniki, podjetniki in obrtniki so predložili že končne obračune, drugi še ne.

Za Virjem se je preiskoval teren, v koliko je primeren za stavbišče šolskega poslopja, da se napravijo potrebne transakcije in da bi se odpelačil dolg, ki je še na tem zemljišču.

Od 25. oktobra do 10. novembra se je vršila revizija v svrhu odobritve računskih zaključkov za leta 1934/35, 1935/36, 1936/37. Vsi ti obračuni so že dalj časa ležali pri mestni kontroli v Ljubljani. Ker pa se je v času od leta 1936 dalje izplačevalo veliko akontacij in so se taki računi vlekli dolga leta, mestna kontrola ni mogla priti na jasno in se je vedno klicalo občinske funkcionarje v Ljubljano radi potrebnih pojasnil. Izgledalo je, da bo trajalo še dolgo časa, predno bodo obračuni odobreni. Vsled tega je občina zaprosila glavno kontrolo v Beogradu, da se na licu mesta v Tržiču izvrši

ši pregled blagajniškega poslovanja. Glavna kontrola je prošnji ugodila in odredila, da se obračuni občine vsako leto tudi v bodoče preglejajo na licu mesta v Tržiču, takoj po končanem računskem letu, na enak način kakor je to običaj po drugih večjih občinah. To je tudi v skladu z našim prvotnim naziranjem, ko smo rekli, da bomo vsako leto zahtevali revizijo občinskega gospodarstva in računovodstva, da se s tem obvarujemo površnosti in večjih napak. Glasom revizije so prizadeti funkcionarji prejeli razrešnice.

Za baronom dr. Bornu prodani les znaša račun 97.000.— din. Poleg tega bo še okoli 60 m³ smrekovih desk in izbirka slabšega lesa, katerega bo občina dala razčagati za lastno potrebo, nekaj tega lesa bo pa še prodala posameznikom.

Povodenj 22. novembra je napravila škodo tudi na občini, ker je voda vzel prag pod mostom sv. Janeza in izpodkopal škarpo pri mestnem domu. Predvideni stroški za ta popravilo so okoli 50.000.— din.

Tržni red je odbor moral spremeniti z ozirom na novo tržnico. Po tej spremembi tržni red ne dovoljuje več postavljanja stojnic na trgu. Dovoljuje samo težkim vozovom s poljskimi pridelki, če ne bo na tržnici prostora,

da se ustavijo pred občinsko tehnico.

Statut o nagradah predsedniku občine in ob-

mnogi in bila jih je ogromna večina občinskev volitvah pomedli s teroristi in nihilisti, ki so se skrivali za nacionalne fraze ali pa za nacionalnimi gesli prikrivali svojo pravo — rdečo barvo precej let v naši mlađi državi. Slovenci smo se zavedali, da je zdaj prišel načas in smo s svojim voditeljem udarili po svojih zatiraleh tak, kot so edino zaslužili. Niti en slovenski „nacionalist“ jugoslovenskega žiga ne bo več v Beogradu pljuval na naše svete narodne svetinje, niti eden ne bo več motil raznih proračunskih debat s tem, da bi navjal kraguljčke ali udarjal z ročnotljcami po poslanskih klopeh, niti eden ne bo vlekel poslanske plače za to, da bi

Slovence denunciral in teroriziral. In tega smo vsi pošteni in pravi Slovenci, pa budi v tem ali onem svetovnem naziranju, iskreno veseli. Saj smo v veliki slogi pokazali, da zahtevamo resničnih narodnih delavcev in obenem, da razen dr. Korošca ne priznamo nikogar za slovenskega vodnika. Srb naj vodi doma, Hrvat doma, pa tako tudi na Slovenskem le Slovenec, vti pa za dobro in močno Jugoslavijo, ki naj to v novem desetletju res tudi čimprej postane.

Prav isto sliko kot v naši državi je dalo leto 1938 tudi našemu mestu. Gospodarski kraj s svojo okolico, kakor smo mi, ne sme voditi „zglasnega“ politiziranja z „demonstra-

Srečno ter uspeha polno
Novo leto 1939 želite vsem
naročnikom, čitateljem in
sotrudnikom

uredništvo in uprava

činski funkcionarjev se je spremenil na zahtevo banovine.

V tajni seji je odbor potrdil potrebo kavarne, za katero je prosila ga Ivanka Elsner. Župan je pooblastil odbor za razdelitev božičnih podpor. Primož Miha je vložil prošnjo za brezplačno stavbišče v Preski in se je prošnja ugodilo.

Skerbec Matija, dekan:
Drugi časi - druge razmere!

Zatoni bo staro leto in vzelo bo novo. Ne kaže časa v novem letu se bo ta ali drugi že zmotil, ko bo pisal datum, pa bo pripisal mesto 1939 še staro letnico 1938. Mnogo ljudi morda večina, se težko znajde v novih razmerah. V Rusiji ponekod v širnih sibirskih stepah še sedaj mužiki misljijo, da vlažna batuška car, ali da so še razmere, kakor so bile. V mnogih drugih krajih se ravno tako še danes ne morejo ljudje vživeti v nove razmere ter doživljajo radi tega včasih čudne scene. Poglejte in poslušajte po naših sejmih, ali ne sliste še večkrat, kako prodajajo za „krono“ in „goldinarje“, ki jih že dvajset let ni več.

Naša generacija je mnogo doživelja. Vrvenje narodov pred svetovno vojno, grozno svetovno vojno, povojne revolucije, polom držav, polom gospodarskih sistemov, polom prestolov, polom mnogih nazrov.

Prišli so novi časi, nove države, nove razmere na vseh poljih svetovnega življenja. Da mnogi izmed preprostega ljudstva še vedno gledajo svet z dvajset ali celo 40 let starimi očali, je pač razumljivo. Toda manj umljivo pa je, da se dobre tudi med takozvanimi izobraženimi krogovi ljudje, ki današnje življenje presojojo po vidikih, ki so veljali še pred 25 leti, to je manj umljivo, dasi je mnogokrat resnično.

Prišli so novi meseci sem prišel skupaj z izobraženim možem, ki nekako simpatizira z vso našo ideologijo. V pogovoru o političnih razmerah pa naenkrat vpade: „Vse bi bilo prav, le to mi ne ugaja, da mora dr. Korošec za vsako malenkost vprašati škofa.“

Bil sem presečen.

„Dragi moj, kaj ne veste, da danes ni več škof dr. Jeglič, ampak dr. Gregorij Rožman? Ali ste kdaj slišali, da bi bil sedanji škof dajal politične izjave? Tudi naši največji nasproti tega nikdar ne očitajo, da bi sedanj škof dajal kakve politične direktive, ali da bi kakorkoli svoj cerkveno avtoritetu rabil tudi v politične namene. Danes je vendar vsem jasno, da slovenski škofje nečemo biti kaki politični Mojzesi.“

„No, to je že res, sedanji škofje pač nimajo

cijami“, kar je negativno in od česar celota nima prav nikake koristi, posameznik pa le škodo. Tega so se zavedali sedanji občinski očetje in so stvar pravilno zgrabili v tej dobi. Leto 1938. je dalo našemu mestu poleg drugega prepotrebno novo šolsko poslopje, kot ga zdrava mladina potrebuje. Mestu samemu pa je prineslo novo možnost razvoja s tem, da je z novim ščenim mostom postal pristopna in za gradbo ugodna hujanska stran.

Z odhajajočim letom moramo biti v splošnem prav zadovoljni. Želimo le, da bi nam medvedna sloga v novem letu 1939. prinesla še novih sadov, ki so potrebeni vsem nam, prinesla pa v miru in božjem blagoslovu.

politične žilice, ampak papež, to je vendar prva svetovna politična sila. Saj vendar povsod posega v politiko."

"**Oprostite, v katerem slučaju pa je papež posegel v kako čisto politično vprašanje? Kdaj je papež dajai kaka politična navodila?**"

Mož je bil malo v zadregi, nato pa pravi:

"**Poglejte borbe za razne konkordate, ali to ni politika?**"

"**Dragi moj, če je to politika, da papež urejuje v dogovorih z državami cerkvene razmere, potem je pač vse cerkveno delo le politika. Če živi cerkev v državi, je pač treba urabiti razmere cerkve do države pravilno, zakon to.**"

"**Pa pustimo papeža in škofe, poglejmo samo naše duhovnike, če smem odkrito govoriti? se mi dobrodrušno nasmehe — "malo preveč se na vsekakor pečajo s politiko. Pri nas je preveč takozvanega klerikalizma."**"

"**No, pa smo skupaj," mu tudi jaz z nasmehom odgovarjam. "Zdaj pa po nas "fajmoštri" in kaplani, kaj ne?**"

Malo sva se smejala, nato pa nadaljujem:

"**Smo pač tudi mi ljudje, državljanji, Slovenci, Jugoslovani in ne moremo tako živeti, kakor da bi nas nič ne brigalo, kaj se godi okrog nas. Pa če pričnam še več, tudi to se lahko zgodi, da kateri izmed nas napravi v kakem oziru kako napako. Toda če odkrito govoriva, razlika je pa tudi velikanska med tem, kar je bilo pred 10, 20, ali 30 leti in danes.**"

To je pa res," mi potrdi moj debater.

"**Dragi moj prijatelj," nadaljujem, "vi še gledate skozi očala, ki so stare 10 ali 20 let. Poglejte n. pr. v naš dekanat. V vodstvu politične stranke JRZ ni niti enega duhovnika.**"

"**Na političnih shodih boste redkodaj slišali, da bi govoril kak duhovnik, v občinskih odborjih je v celem dekanatu morda le par duhovnikov."**"

"**Pa poglejte v Kranj. Kdo pa vse komandira? Saj vse vi "komandirate", morda bolj v ozadju, ampak kar vi hočete, to se mora zgoditi..."**"

Oba sva se zopet smeja, nato pa odpomorem od smeha pa mu tako odgovorim:

"**Ko sem prišel v Kranj, sem večkrat očito povedal svoje mnenje, da je treba prenehati s to nespametno igro, da bi se šli "klerikalcev" in "liberalcev". Tu in tam me nekateri niso razumeli. Treba je ločiti katoliško kulturno, vzgojno in socialno delo od dnevne ali strankarske politike. Ker sem občeval z nekaterimi bivšimi liberalci, so me svarili naj bom previden, da me ne premotijo... Onim od bivših liberalnih strani pa se je od bivših političnih prijateljev tudi zelo zamerilo, da me obiščejo, da jaz z njimi prijazno govorim: "Škerbec vas bo," so jih svarili. Meni je bilo jasno, da bodo stare politične forme tudi pri nas morale v ropotarnico in se umakniti novim. Iz strank bo moral izginiti klerikalni in antiklerikalni duh.**"

"**Izginiti morajo oni, ki pod naprednostjo preganajo svoj lastni narod. Ustvari je treba razmere, da bomo vsi, pa nej bo v tej ali drugi stranki.**"

delali za svoj narod, da se ne bomo tožarili, ne kliči med seboj, da se naj mora nehati tista slovenska sramota, ko smo se hodili "špecat" prej na Dunaj, sedaj pa v Beograd. O vseh teh rečeh smo se večkrat razgovarjali v Kranju. Mislim, da lahko tudi to povem, da sem od začetka vedno stal na stališču, da se ne grem na listo pri občinskih volitvah, da se ne moglo reči, da delamo v Kranju "klerikalno politiko".

Mož je zmajeval z glavo kakor neverni Tomaz.

"**To pa ne bo držalo! Saj imate glavno sedevo v JZR, pa "Gorenjec" je tudi v vaših rokah.**"

"**To mi boste pa vendar verjeli, če povem, da nisem v nobenem političnem ali strankarskem odboru in noben kranjski duhovnik ne "Gorenjec" je pa last Tiskovnega društva, kjer nisem jaz ne predsednik in ne odbornik več! Bil sem prej, pa sem ravno radi tega odstopil, da ne bi kdo mogel upravičeno sočititi, da sem jaz odgovoren za politično pisavo "Gorenjca".**"

Gospod je vstal in se smeje poslovil. Videle se mu je, da ga nisem prepričal.

Temu mojemu obiskovalcu je danes podobnih še mnogo ljudi, ki še plavajo rekel bi v

predpotopnem mišljenju, ko mislio, da je danes naša duhovščina še na istem stališču, ker kor je bila pred desetletji, ko je kranjski dekan pripeljal po vsej Gorenjski shode in je stal v sredi političnega boja. Kadar se čuti kdo kaj neprjetno "počaščenega" v "Gorenjcu", že dobim pismo primerne vsebine. Po zadnjem volilni kampaniji sem dobil od dveh strani poziv, naj skribim, da se jim v "Gorenjcu" "popravi krivica".

Z dr. Sabothejem sva se večkrat poštano namejela Jutrovemu ali Narodovemu "Slagerju", da je "Gorenjec", "Škerbec-Sabotyjevo" glasilo. Zadnje čase so dr. Sabotheja degradivali, moja malenkost je pa še tu in tam počaščena s takim naslovom. Razumem take ocrvirke v dnevnem časopisu, toda, da izobražen človek misli, da more kranjski župnik poleg drugega dela še sedeti v uredništvu in tam pisati, urejevati in morda še celo korigirati članke, tja je pa že malo preveč.

Za Novo leto bi si dovolil staviti sledeči predlog vsem dobromislicim Slovencem: Pomejimo med staro šaro "klerikalizem"! Mi duhovniki smo ga že davno pokopali. Naj bi ga spravila v ropotarnico tudi vsa druga slovenska javnost. Danes so drugi časi, druge razmere...

Pregled po občini

Staro leto se poslavljajo od nas. Dobro je, če pogledamo ob teji prilici malo po občini, kaj se je napravilo, kako se je gospodario in kaj je na programu za prihodnje leto.

Pred štirinajstimi dnevi je bil otvorjen novi leseni most čez Kokro, katerega važnost gotovnikino ne zanika, saj so na njega misili naši očete že okrog l. 1860, vendar je ostalo le pri misilih. Uvidevnosti g. dekanata Škerbeca se je zahvaliti, da se je ta zamisel lahko tako hitro uresničila. S tem je dana možnost razvoja mestna ne samo dolžino proti severu, kar za občinske finance ni najbolj ugodno, ampak tudi v širjavo proti vzhodu, kar bo gotovo ugodno vplivalo na stari mestni trg. Treba bo še izrediti komunikacije, od katerih bo najnajnježna ona iz Klanca.

Sola bo po novem letu oživelja, saj bo takoj po počitnicah v njej več naraščajo, kot ga je bilo v stari ljudski šoli, ki je služila mladini preko sto let. Občinstvo si je z zanimanjem ogledovalo prostore, Enoglasna je bila sodba ne samo občinstva, ampak tudi šolnikov iz tujih krajev, da je to zgradba, ki odgovarja vsem najnovnejšim predpisom vrgoje in higieine. In končno svota din 6,000,000.— za tako zgradbo, opravljeni s popolnoma novim modernim pohištvtom, ni velika. Žrte, ki jih bodo morali dati meščani ne bodo tako težke, ker so skoro polovico prispevale štiri industrije po 4% in bo občina z zneskom, ki bi ga sicer morala štetiti samo za obresti, lahko amortizirala kapital. Da bo slika okrog šole popol-

na, spada tja še zgradba Higienskega zavoda ob Tyrševi cesti, ki bo zrasla kot upamo v prihodnjem letu, ob Zojzovi cesti pa hiša za upravitelje ljudske šole, katera gradnja pa bo brezlike odvisna od končnega obračuna za šolo oziroma prihrankov pri tej. Ko bo dograjena okrog šole še lična ograja z zelenjem, bo ta kompleks lepo zaključen in gotovo za dolgo časa ponos mesta.

Kdor je gledal kdaj Kranj iz Smarjetne gore, mu je gotovo padla v oči nezazidana ploskev med Zvezdo in Zolarijo in ki je kvarila pogled. Hvaležni smo Pokojninskemu zavodu, da je upošteval želje občine in zgradil tam palatčo, ki bo vhod v mesto gotovo povzdignila. Ker bodo izginile tam vse ograje in zidovi, se bo promenada razširila prav do Zolarije.

Vodovodno vprašanje se zdi, da je še vedno odprt, vendar je več kot gotovo, da bo spomladi dobroj. Kot smo že poročali, se vrši dne 3. januarja licitacija za dobavo cevi, ki pa bržkone ne bo uspela, če se ne boda zanimale za dobavo inozemske tvrdke, ker imamo v Jugoslaviji zar enega dobavitelja in še ta je preobložen z naročili. Cež štirinajst dni se potem vrši druga licitacija, ki mora uspeti v vsakej slučaju. Med tem bodo razpisana dela in ko bodo dobavljene cevi, se bo lahko začelo takoj z delom, ker so vse druge predpriprave že izvršene in denar pripravljen. Kot smo informirani, se pričakuje, da bo do konca maja glavnji vod Preddvor — Kranj — rezervoar zgrajen. S tem bo ugoden dolgoletni želji vse-

G. Mayr Pavel, posestnik v Kranju je vplaval v fond za gradbo Prosvetnega doma v Kranju 20.000.- din s slednjo izjavjo:

"**Ob priliki najvišjega jugoslovenskega odlikovanja gospoda ministra n. r. dr. A. Koroseča s Karadjordjevo zvezdo I. reda poklanjam 2.000 din odbora za zgradbo Prosvetnega doma v Kranju v znak hvaležnosti in skromne oddižitve za velika dela našega narodnega voditelja za slovenski narod in jugoslovensko državo.**"

Podpisani odbor se najiskrene zahvaljuje za velikodušno darilo, ki bo izključno uporabljen za dosego tistih ciljev, do katerih nas vodi naš narodni voditelj.

Odbor za zgradbo Prosvetnega doma v Kranju.

ga prebivalstva zlasti pa onega v severnem delu mesta, ki je najbolj trpel na pomanjkanju vode zlasti v poletnih mesecih, daši mu v zimskih tudi ni prizanešeno. Istočasno z glavnim vodom namerava občina z. aditi tudi vodovod na Zlatopolje, s čemer bo ustrezeno tamnošnemu naselju, ki se je moralo dosedaj zadovoljiti z dežnico in še te je zmanjkal. Priespevka 1.000.000 din se bo kril na ta način, da se je zvišala vodarina za 1000 litrov ali kubični meter na dan 2., kar bo vsakodobno lahko in rad prenesel, kdor uživa to ugedje.

Tuji in mladini hrepenijo po kopališču, na katero od leta do leta čakajo. Tudi to vprašanje je rešeno in kot vse kaže, bo prihodnje poletje v Straheči dolini jako živahn. V solglasju s tozadnjevno komisijo dravskih banovin je bilo odločeno, da se zaenkrat napravi samovečji bazen skupen za plavače in neplavače poleg bazenčka za otroke. Vsled tega je bilo potrebno spremeniti deloma načrte in statične račune. Čimprej bo nastopila stavbna sezona, prej bo mogoče pričeti z gradnjo kopališča.

Poseben odbor gradi pokopalische, ki je že skoraj dovršeno in kdor si ga ogleda, si lahko že napravi sliko o njem in si izbere prostor, kjer bo počival, saj bo že kmalu spomladji blagovljeno in izročeno uporabi.

Na zemljišču, ki je bilo namenjeno prvotno za kopališče, bo zrastla mala tekstilna tovarna, ki jo bo zgradila banská uprava poleg poslopja za novo tekstilno šolo.

Sponmladi lahko pričakujemo nujno potrebno razširitev savskega mostu in morda modernizacijo Jelenovske klanca, na trgu pa bo zrastla palača pošte, ki jo bo gradilo poštno ministrtvo.

Navedli smo v glavnem program, ki si ga je stavil sedanji občinski odbor in ki ga je že deloma izvršil in ne dvomimo, da bo dokončal tudi ostali del svoje triletke. To pa je mogoče le, če gospodarijo na občini možje,

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

(Zgodovinska povest iz l. 1415. v dobi kmetskih uporov na Gorenjskem.)

Rado je dirjal z vrcem od svobodnjaka do svobodnjaka, preletel v nekaj dneh vse kraje od Kranja do Kranjske gore. In možje so mu podajali roke, obljuhovali pri svobodnjaških meču in svoji časti, da noben nijhovih tlačanov ne bo dal desetine. In Rado jim je verjel, srce mu je v ponosu poskakovalo. Kadars je obiskoval zaveznike, je pozabil na vse. Pozabil je na mater in na dom, še zala mlada žena, ki je v duhu vedno nodila z njim, mu ni prišla več tolkokrat na misel. In kadar se je spomnil nanjo, mu je zalila sreča mehkoben in ljubezen. Tiste bolečine, ki je kovala v duši v dneh negotovosti, ni bilo več in Rado se je šele zdaj prav zavedal, da je bila tista bol sladka. Vehr je jedil od Ozbalta k Podgorcu, od Podgorca k Dolinarju in odtam spet do Klandra pod goro. Dveh svobodnjakov se je izgibal. Nikoli se ni oglasil pri Poklukarju v Gorjah, ker ta ni bil nikoli trezen in so ljudje pravilo o njem, da se upijani le enkrat na teden in ostane potem ves teden pijan. Sicer pa je njegove posle prevzel Dolinar in tlačani so slušali vsako njegovo besedo, ker so ne silnega svobodnjaka bali bolj kakor Hartmana v vseh biričev. Izgibal pa se je Rado tudi Martin s Koprivnikom, ker je izvedel, da ta ni več puntar, odkar se je on oženil. Drugače pa je hodiš okrog vseh in ljudje so verjeli njegovim moškim besedi, verjeli mnogo bolj, kakor staremu Klandru samemu.

O nameravani odpovedi desetine pa je izvedel tudi Hartman Kraig in se je zaveril, da kmetsom izbjige uporne misli iz glave. Ze to ga je peklo kakor udar v obraz, ker so vsi svobodnjaki in prazniki plačali dolžno davčino mestnemu vicedomu, njemu pa še fuge ni nihč pomolil. Ježil se je tudi Jurij Puchheim, ker je od plaučevih brikusenkemu škofu, od koder je romal denar na cesarski dvor. Edini Jurij Kraig je ostal miren. Brigal se je za kocke in vino, zdelo se je, da mu puntu še mar ni. Zato je Hartman tembolj gorel v želji, da bi se mogel znositi nad upornimi kmetsi. Kakšni časi so prišli? Živina se je uprla svojim gospodarjem. A Hartman ne bo rabil meča, to bi bila sramota za plemiča. Z bičem bom pregnal prokletim bikom objestne misli iz glav.

Na vernih duš dan je poslal hlapce po desetino, kakor je bil običaj od nekdaj. S seboj jim je dal skoro vse biriče, ker je vedel, da utegnejo naleteti na trd odpor. A nobeden birič ni imel meča in sulice kakor navadno. Za pasom so nosili pasje biče, da z njimi neusmiljeno pretolčijo tlačane. Biriči so se čudili pasjemu biču, a ugovarjati ni upal nihče. Na blejskem gradu je bila vsaka beseda Hartmanova prva in nespremljiva zapoved.

Ko so hlapci prišli v Bistrico, kjer so navadno začeli pobirati desetino, so naleteli na gručo ljudi; svobodnjaki, prazniki, podjetniki in tlačani so bili pomešani med seboj. Hlapci so videli, da jih ljudje merijo s sovražnimi pogledi in ni jih bilo prijetno. Najraje bi se obrnili, a Hartmanove zapovedi so bile neprekrišljive. Prvi hlapec, ki je jahal zraven voz, se je obrnil k zbrani množici in zavplil:

"Hoj, podjetniki, pripravite pogače!"

Med ljudmi se je začul pritajen smeh in Julij Buccellini je zavplil začudenemu hlapcu:

"Davčino sem plačal vicedomu, mojega železa pa ne b." Hartman več koval in tudi prodajal ne."

Tako je! so pritrdili tovariši Italijani, in pritegnili so jim domaći podjetniki. Pogledali so si v oči in videli, da so polnoštivilno zbrani, samo Ambroža della Grote ni bilo med njimi.

Hlapci so se osupnijo spogledali in prvi hlapec se je zarežal.

"Ha, tepe! Če nočete dati sami, vam vzamemo s silo!"

"Ti, kaj pa čentra?" je vprašal domaći podjetnik Stefan Kralj tovariša Primča.

"Pravi, da nam bo desetino vzel s silo."

"O, hudiča!" je zaklek Stefan.

"Poglejte no, kaj klobasa!" se je drl svobodnjak Ozbalj iz Nomnija. "Počimo ga po čeljustih, da se mu bodo razklale!"

Koga je! je vplil hlapec in tovariši so mu pomagali. "Pri tej priči pripravite desetino, drugače vam gorje!"

Biriči so potegnili izza pasu pasje biče in so grozili tlačanom. Vendar so vedeli, da se bodo morali premoči udati. Vsem je bilo v mislih, da bi danes uenigmila še kri teči.

Ljudem se je ošabno hlapčevu govorjenje pokadilo pod nos in glasno so začeli groziti:

"Pri tej priči se poberte nazaj na Bled! Nikar predolgo ne čakajte, sicer vam gorje!"

"Kdo nam bo grozil?" so se čudili hlapci. "Molčite, psi!" se je drl prvi hlapec.

"Mi psi?" je vplil Ožbald in vsi vaščani so mu pritegnili. "Tako izgnite! Če boste kaj izvrali, vam povem, da je pri Bogu milost, pri nas je ne bo!"

Na trdi cesti so zapela konjska kopita in vsi hkrati so se obrnali v tisto smer. Sto ust je glasno vzkliknilo:

"Rado! Vehrjev Rado! Rayno pravi čas prideš!"

Rado je pri tlačanih umiril vranca in hlastno vprašal:

"Pravijo, da si desetino vzamejo s silo," so mu tožili uporniki in se zgrinjali okrog njega.

"Kako je? Kaj vam hočejo?"

"S pasjimi biči nam groze!" je zavplil Ožbalt.

Te besede so Radotu pognale vso kri v glavo. S stisnjennimi ustnicami je ponovil: "S pasjimi biči ..." V naslednjem hipu je že pognal konja prav do biričev in jim prevzemo ukazal:

"Takoj spravite biče!"

Biriči so se zagrohtali in grozili. Eden je prišel tik pred Radoto in zasmehom rekel:

"Naši biči se primejo tudi svobodnjakov!"

Rado je škrtnil z zobmi, v hipu je potegnil nogo iz stremena in s težkim škornjem sunil biriča v brado, da se je prevalil vznak po tleh. Iz brade in nosu mu je lila kri.

"To nam plačate!" so vplili hlapci in biriči in vlekli pasje biče, da udarijo po upornikih. Rado pa je prestreljal njihovo namero. Vzdignil je desnico in kriknil:

"Po njih! Udarimo! Udarimo!"

Vsak je pograbil kar je imel bolj pri roki. Ta kamen, oni bol, tretji je pograbil kreplec iz plota. V graščince je začelo leteti kamenje, biriči in hlapci so se krili za vozovi, konji so se začeli vzpenjati in plesati. Na pasji bič ni utegnil pomisli nihče več.

"Po njih! Na pogin graščincem!" je rjula zbesnela množica. Nihče več ni imel strahu pred biriči, ki se jih je še včeraj spoštljivo ognil. Graščinci so se umikali in jezno pretili s Hartmanom in ječo. Tlačani so pritisnili na grajske, hlapcem so leteli pljunki v obraz, nekateri so bili preplašeni biriči po glavah s pestmi, jemali jim biče in jih pretrpali po plečih z njimi. Sredi direndajo je sedel na konju Rado in pazno motril vse, kar se je dogajalo ob vseh. Videl je, da utegne nastati pravi boj, v katerem bi utegnile padati človeške žrtve. Njegov jasni glas je tedaj ztrezel v hrup in šum.

vestransko uvidevni in ki jim je proovit mesta pri srcu, ne da bi pri tem preobremenili občinske finance. Seveda bi morali omeniti še druge potrebe kot šolo na Primskovem, modernizacijo cest skozi mesto, kar pa je v zvezi z gradnjo pošte in moderniziranjem državnih in banovinskih cest okoli mesta, gradnjo mestanske šole, ki ima svoje začasne prostore v starljudski šoli toda le za pet let, državne politike, ki je na vidiku, preosnova ubožnice, ki je potrebna in še kaj, kar pa ni tako nujno kot so prva navedena in deloma že izvršena dela programa.

Strokovnjak

Ata „Narod“ je zašel med strokovnjake. V rajnki kranjski „Sloboti“ smo čitali davno pred njenim zatonom napoved, da prinese v eni prihodnjih številki strokovno kritiko novega ljudskošolskega poslopja v Kranju. Te kritike in peresa strokovnjaka smo zastončkali. Prej je „Slobota“ moral zatisniti oči, predno se je njena napoved uresničila. Kakor pa vsa znamenja kažejo je njen strokovnjak že naprej izdeloval svojo „strokovno“ kritiko in jo tudi dovršil. Na Sveti večer, ko se verni kristjani pripravljajo na praznovanje svojega največjega praznika, rojstva Sina božjega, je zagledala beli dan tudi „strokovna“ ocena nove šole v „Narodu“, ki je uvrstila stari politični list vsekakor med „strokovne“ revije. Zdi se, da se je strokovnjaška ravnka „Slobota“ preselila k ata Narodu.

V članku samem nismo mogli zaslediti niti sence resnične strokovne ocene, pač pa smo si pri čitanju članka morali tiščati nos, ker je v njem znani in v Kranju že preizkušeni učin, oblatenja tudi s „strokovnega“ stališča (pa ne arhitektonskega) tako odličen, da je „duh“ močno spominjal na ranjko „Sloboto“. Popreje smo si sami Kranjčani in nekaj okolice tiščali nosove, sedaj ima to priliko tudi ostala Slovenija. Res, „zlati več zdaj muzam kranjskim (slovenskim) pride.“

Mi bi o županovanju g. C. Pirca več ne pisan, ker res ne opravljamo radi nepotrebne dela. Kogar tudi zadnje volitve niso prepričale o brezpomembnosti tega gospoda, temu ni pomagati.

Pa ti pride ata Narod in — morda ni zgolj nاجivost (ali se disciplina ruši?) — obnovi spomine na „zafurano“ njegovo županovanje. Za to moramo mi kot pravi Kranjčani vzeti v zaščito bivšega g. župana, G. Pirca ni vsega zadrževal, kar mu ata Narod hoče podatkaniti. Res je, da je šele sedanji vodovodni odbor pod vodstvom g. župana Česnja napravil odločilne korake v vodovodnem vprašanju in da je licitacija za cevi že razpisana, vendar se ne sme štetiti v zlo g. Pircu, da so Kranjčani zaledi vodo 4 km dalj kot bi jo moralis in da so napravili preozke cevi. Tukrat g. Pirce še ni bil župan, ampak samo politični voditelj. Seveda je nerodno, da g. Pirce v 10 letih, ko je pričelo primanjkovati vode, ni storil tudi kot župan ničesar koristnega za rešitev vodovodne krize, vendar bi mu ata Narod že iz pietete nikakor ne bil smel tega na tako blagodišči način servirati.

Sola mu je očvidno prezgodaj dograjena, sicer bi se mu ne smilili dakovplačevalci. Tudi tu ni bilo treba podtikati g. Pirce njegovih direktiv, ki jih je baje dal gg. arhitektoma ing. Valentincu in ing. Globočniku, češ da se z načrti ne mudi, ker še ni pripravljen kredit. Sklepati bi se moglo na to, da šole v Kranju še ne bi imeli, če bi bil župan še g. Pirce. To je tembolj utemeljeno, ker je občinski odbor pod njegovim županovanjem prihranil le nekaj nad 1.000.000 din, dočim je proračun omemnej nad 1.000.000 din, kar je načrt predviden (gumijev tlak mesta teracó tlako, bakreni žlebovi mesto pločevinastih itd.) brez opreme in zunanje ureditve le 5.469.708.95 din, kje bi občina pod županovanjem g. Pirce dobila še nadaljnje tri milijone. Da bi hotel g. Pirce dakovplačevalce kar za tri milijone več obremeniti kot je bilo

treba, tega tudi mi ne trdim. Toliko usmiljenja je g. Pirce do dakovplačevalcev že imel, vsaj še v času, ko je bil upravni svetnik Južne Slovenske. Zato bi bilo edino možno, da bi bil še nadalj zbiral fond za novo šolo. Seveda bi to trajalo še nekaj desetletij, če bi se to zbiranje vršilo v tistem tempu kot se je vršilo pod njegovim županovanjem. Morda bi v letu 1980 imeli že novo šolo. Ni pa lepo odata Naroda, da s svojim čekanjem odpira pogled v take možnosti.

Kranjski obrtniki bi potem takem šele leta 1980 mogli pričakovati zasluge pri novi šoli, če bi županoval še tedaj g. Pirce (Bog mu daj zdravje!). Ako so zasluge že sedaj imeli, se imajo zahvaliti po „Narodovem“ skelepanju le sedanjemu občinskemu odboru s županom g. Cesnem na celu.

Ata Narod je imel pač boljše čase, ko je pohvalil tudi sedanjovo večino v občinskem odboru, če je uvidel, da pohvalo res zaslubi. Sedaj pa hoče nekaj prokliniti, kar bi imel blagosloviti. Ako bo hodil ata Narod na te poti bodo tudi njegovi naročniki v Kranju tako začeli kopneti, kot kopnijo volilec g. Pirce od volitev do volitev.

Tedenske novice

KRANJ

Sneg, ki je zapadel, in hudi mraz ne prizadaja ubogim pticam. Hrane si ne morejo nikjer najti. Apeliramo na dobrą srca, da v tej hudi zimi preskrbe ubogim pticam vsaj malo hrane. Dovolj je že, če potresete v okolici hiš na dečičko nekaj zrn. Že pogled na uboge ptice, ki se bodo zbrale okoli vas, bo že počla vaš majhni trud.

Kr. banska uprava razglasila, da so po odloku ministrstva za prosveto božične počitnice odrejene na čas od 24. decembra do vključno 9. januarja 1939.

Ako imate kurju očesa in se Vam dela trda koža, pridite v našo higienično urejeno pedikuro, kjer Vam naš pediker odstrani vse te neprjetnosti brez bolečin in brez kemičnih sredstev za din 6.-. Ne mučite se s krpanjem nogavic, ker Vam za malo denarja strokovna popravimo moške, ženske in otroške nogavice. Samo pri Bata.

Srečno in blagoslojeno novo leto želi svojim članom Z. Z. D. podružnica Kranj.

Novi minister za gradbe g. dr. Miha Krek je odobril licitacijo za rekonstrukcijo državne ceste št. 2 Kranj — Naklo. Ta dela je prevzel kot najnižji ponudnik Ivan Brelic, stavbenik iz Ljubljane za vstopo 8.740.774 — din.

Prosvetno društvo nam za Silvestrov večer pripravlja prav prijetno presenečenje. S petnim sporedom nas bo razveseljevalo v zadnjih urah starega leta, da bomo pričakali mlado novo leto v prav prijetnem razpoloženju. Dostojnih šal ne bo manjkalo. Bobek, ki pa je sedaj postal general, nam bo pokazal, koliko smo napredovali, ko je on — spal. Pričetek ob 8. uri zvečer. Preskrbljeno je tudi za dobro kapljico in okusno jedačo. Vstopnina 5.— din za osebo.

Solea krema je najboljše sredstvo, da obvaruje Vaš kožo in Vaš obraz. Ob vsakem vremenu: soncu, dežju in snegu! Cena din 3., 5., 10.-.

Božični prazniki so mini brez kakih večjih dogodkov. Vsi so se veselili lepega vremena, posebno smučarji so prišli na svoj račun. Začlostno je samo to, da so marsikateri radi smukane zanemarili svoje verske dolžnosti.

Solea krema 3.-, 5.-, 10.-, milo 7.50. Za trgovce po orig. tovarniških cenah. Glavno zastopstvo za Gorenjsko:

HINKO PODJAVORŠEK - KRANJ.

Zahvala! Vsem občanom mesta Kranja in občini Stražišče se najiskreneje zahvaljuje — Zvezka zdravzenih delavcev v Kranju, za vsa prejeta darila, katera so bila razdeljena našim potrebnim delavskim družinam na božičnici, dne 22. 12. 1938 ob 8. uri zvečer v dvorani Ljubljanske doma v Kranju.

Posebna zahvala velja vsem onim tovarnam, ki so se odzvali klicu ter gmotno podprtje našo akcijo. Delavstvo je hvaležno ter v obilni meri ceni socialno potezo svojih gospodarjev.

Letošnja prireditev je pač bila bolj skromna zato nam naj oprostijo vsi oni, ki so dobili

premalo, ali sploh niso bili deležni obdaritve — mi smo dali več kot smo pa dobili. Zato še enkrat Bog plačaj vsem delavcem ter jim želimo srečno in blagoslovjeno novo leto 1939.

Zveza združenih delavcev v Kranju.

V Kranju je odprl pisarno odvetnik

dr. Joža Vilfan

Vidovdanska cesta 5. (poleg sodišča)

Vsi na Šmarjetno goro na Silvestrovjanje!

Lepo izoran pot — idealna smuka domov!

Ponosni boste na svoje perilo, če ga operete z „Oven“ terpentinovim milom, ker s tem milom oprano perilo je res tako snežnobelo in prijetno duhete, da so gospodinje z njim nad vse zadovoljne.

Hotel „Staro pošta“ Kranj. Velika izbira svežih morskih in sladkovodnih rib vsak petek.

Originalni „Dingač“ in „Opalo“ ter prstna dolenska in štajerska vina.

Cez ulico vsa vina 2.— din ceneje. Pri večjem odjemu poseben popust.

STRAŽIŠČE

Namesto venca na grob pok. Janeza Porenta je daroval g. Cyril Schiffer tukajšnjemu dobrodelnemu društvu din 100.— Bog plačaj!

PRIMSKOV

Okrog poli 8. ure zvečer na praznik sv. Stjepana je nenadoma prispevala v gasilski dom iz Gorenj vest, da se čuje v strugi Kokre v pečinah neprestano jokanje otroka v starosti kakih 15 let. Nekaj domačinov je skušalo priti do mesta, kar se jima pa radi globoke vode in pečin ni posrečilo, zato so obvestili gasilsko četjo. Ista je takoj odredila 5 mož ter pozvala tudi orožnike, ki se so pridružili reševalcem. Kljub temi v visokemu snegu so gasilci in orožniki preiskali vso tamkajšnjo okolico, a ni bilo najti nikakega sledu. Po izjavi orožnikov, je možno, da se je čul glas lisice, katera zna prav spretno posnemati otroški jok (!). Gasilci in orožniki so izvršili svojo dolžnost.

PREDOSLJE

Letošnji Božič. Takega božičnega razpoloženja kot letos, že dolgo nismo doživeli. Naši pevci in pritrkovalec so nas veselo iznenadili in nam pripravili nad vse lep Božič. Prav tam, kjer imamo Boga najbolj blizu, je prav, da se na praznik Jezusovega rojstva naužijemo pravega božičnega razpoloženja. In letos smo se ga v resnicu naužili. Pred jutranjo službo božjo — dosedaj to ni bila navada — smo bili prijetno presenečeni nad slovenskim pritrkovanjem, pevci pa so nam lepo ubrano prepevali božične pesmice — kar med vsemi tremi sv. mašami.

Zelimo in pričakujemo, da ostane tako tudi v bodoče. Prisravite nam še za druge velike praznike tako razpoloženje. Globoko vam bom hvaležni. Za letošnji Božič pa vsem skušaj: iskreni Bog plačaj!

CERKLJE

Popravek. Prosim, da v zakonitem roku v „Gorenju“ priobčite naslednji popravek:

Ni res, da bi bil g. Julij vesel na svojih vratih natepljenih letakov, pač pa je res, da se je silno jezik.

Ni res, da bi bil g. Kramer na vodniku v Ljubljani izvoljen za poslanca, g. Julij pa za senatorja.

Ni res, da bi se g. Julij jezik nad nekaterimi bivšimi političnimi somišljeniki, pač pa je res, da bi jih rad v žlici vode utopil.

Ni res, da bi nekateri njegovih bivših somišljenikov bil kazan navdušen, pač pa je res, da zanj v srcu niso nikdar marali.

Nazadnje je — ven-ti-oto — res, da bi g. Julij rad veljal za voditelja v Cerkljah, a je tudi res, da ga nihče ne mara razen dveh Jož.

Naš urednik je zvedel, da bo 8. januarja priredilo Prosvetno društvo v Cerkljah domačo izkušnje življenja vzetlo Finžgarjevo igro: „Verigo“.

TRZIC

Godbeni odsek Prosvetnega društva sv. Jožeta priredi na Silvestrov večer ob poli deveti uri zvečer v Našem domu burko „Tisoč vozov“ ali „Ena nevesta za tri“. Predprodaja vstopnic je kot običajno v trafiki ge. Perne.

SV. JOŠT

Nove jaslice v cerkvi sv. Jožeta. Bolj in bolj se vpeljuje navada, da se tudi po naših cerkvah postavljajo jaslice. Tudi v naši cerkvi smo jih imeli že nekaj let, pa naše jaslice so bile revne, zelo revne. Zdaj je nam oskrbel nove, lepše in večje g. Janez Kodran iz Stražišča pri Kranju.

Na levem je velika uradna hiša, kjer sta se bila tudi Marija in Jožef zglasila k popisovanju. Pred uradom še leži na mizi knjiga popisovanja, v kateri se bere: „Jožef in Marija iz Nazareta, rodu Davida.“ Lepa zamisel! Na desni pa je hlevec z ljubkim Detetom. Bodisi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala plenitemu darovalcu!

HRASTJE

Naše Prosvetno društvo bo uprizorilo v nedeljo na Novega leta dan ob 3. uri popoldne igro „Trdoršni vitez“. V njej je prikazano trpljenje slovenskih kmetov pod grašinskim jarom, njegovi boji in zmaga. Ta igra bo zanimala ne samo okoliške prosvetarje, ki zasedajo napredel našega odra, ampak tudi vse kmete, ki bodo spoznali kako trdo borbo je vodil naš kmet že nekdaj za svoje pravice. Med odmori bo delal veselo razpoloženje na domači tamburaški zbor. Vabimo vse, da napolnite našo dvorano do zadnjega kotička.

O telovadbi

Marsikdo se čudi, čemu se mučimo in skočimo po orodju. Res žalostno je, da je med nami še mnogo ljudi, ki trdijo, da je telovadba na orodju naravnost škodljiva in torej na noben način koristna. Že sama beseda „telovadba“ pomeni, da si pri tem delu urimo telo in krepimo mišice, kar se doseže v največji meri s primerjnim sistemom. Iz zdravstvenega vidika niso te vaje nič manj koristne in potrebne, saj se pri njih izredno razširi prsniki in kosti in s tem povečajo pljuča. Prav tako pa so pokazale dolgotrajne skušnje, da je zlasti orodna telovadba (drog, bradija, krog, konj in plezala) skoraj nujno potrebna za lep in zdrav telesni razvoj.

Vaj, na orodju ne zmanjka. Imamo toliko pestrih in zanimivih kombinacij, da morajo navdušiti in razveseliti vsakega gledalca, kaj se telovadca, ki te vaje izvaja. Ta pestrost in raznolikost obenem vpliva na človeka tudi v zgodovino in na nek način socialno, tako da vaj se za nekaj časa more požabiti na težke skribi, ki nam jih prinašajo dnevi.

Posebno ugodno pa delujejo predvsem na telovadca samega, kar se tiče tudi živčnega sistema. Vsak trenutek so namreč živci in mišice postavljeni pred novo nalogo in se brez dvoma silno krepe pri tem, ko v akciji hitro prehajamo iz enega giba v drugega.

Zimska sezona je sicer za orodac telovadbo manj prikladna, kar spričuje delo zlasti v podeželskih telovadnicah. Zato pa nam je mnogo bolj naklonjena pomlad s svojimi svežimi zrakom. Pozimi lahko to neugodnost deloma nadoknadiamo s tem, da v izdatni meri gojimo takojmenovano „talno telovadbo“. Brez nje ne moremo naprej! Sele ko svoje ude primereno razgibljemo in napravimo prožne po enakomernem dnevnom delu, smemo upati v boljši uspeh tudi pri vajah na orodju. Ta način telovadbe je posebno priporočljiv in potreben za vse vrste športnike. Zato ni čuda, če so jo upeljali tudi pri izredno zimskih športih kot doseglo stavljenih smotrov!

Ce bomo iz teh zdravstvenih nagibov gojili telovadbo, potem bomo s to zaposlitivo sami zadovoljni, bodisi fantje kot dekleta. Posebno naj pa starši to upoštevajo in pošljijo v našo telovadnico vso svojo mladino, da bomo Slovenci res natrd zdravim telesom in zdravo dušo.

SPORT

Sportni klub „Savica“ Stražišče priredi v nedeljo, dne 1. januarja 1939. ob 10. uri dopoldne sanakske tekme na progri Razpotje — Sv. Jošt — Pševno — Ošpren. Zbirališče ob 9. uri v gostilni Tepina.

Mestni stavbenik

PAVEL BREN

Kranj, Jenkova 5.

Prevzema in projektira načrte, statične proračune, gradi vse talne in podtalne zgradbe kakor delavske hiše, tovarne, vodne in parne žage, mlinne, opekarne, najmoderneje vile itd. itd. solidno in po zmerni ceni. - Prevzema gradbena vodstva, daje tehnične navweise, vodi privatne in sodne centrite. Vsem ceni, naročnikom se najtoplje priporoča.

Nadaljevanje podlistka „Volčin“ v prihodnji številki. Op. ur.

KOŽE!!!

Mesarji, trgovci in usnjari! Ponudite svoje zaloge svinjskih, govejih in telečih kož, kakor tudi loj pri tvrdki

**R. BATISTIČ
STRAŽIŠČE pri KRAJU
Tel. int. Kranj 50.**

Kupuje po najvišjih dnevnih cenah, ter želi vsem svojim poslovnim prijateljem srečno in blagoslo. Novo letol

MALI OGLASI

Važno! Modroce, otomane, spalne, divane itd. Izdeluje solidno in po nizki ceni **BERNARD MAKS**, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Sprejme se več delavk za šivanje moškega perila na domu, lahko tudi od daleč. 6 dnevno brezplačno učenje. Istopam se dobi šivalni stroj za nizka mesečna odpalila. Zglasiti se je v Kranju, Cesta na Golnik št. 1 (Majdičeva hiša).

Odda se soba in kuhinja s pritiklinami in soba s štedilnikom. Stražišče 93 (Bantale).

Odda se takoj lepo sončno stanovanje s kopalnico in drugimi pritiklinami. Naslov v upravi.

Učenka se takoj sprejme v trgovino z mešnim blagom. Najraje tista, ki se je učila eno leto v tej stroki. Naslov v upravi.

C E R K L J E

Pri srečolovu sadarske podružnice so bile izrebane sledeče številke:

46, 150, 247, 262, 326, 375, 387,
390, 451, 472, 485, 496, 501, 538,
544, 546, 568, 614, 637, 659, 665,
676, 738, 750, 809, 811, 831, 843,
854, 894, 898, 903, 924, 941, 976,
987, 1001, 1048, 1063, 1066, 1085, 1113,
1139, 1195, 1272, 1298, 1305, 1310, 1405,
1417, 1430, 1438, 1529, 1534, 1561, 1579,
1593, 1614, 1629, 1664, 1703, 1716, 1722,
1736, 1752, 1777, 1794, 1812, 1836, 1865,
1882, 1921, 1929, 1962, 1976, 1977, 1993,
2007, 2021, 2026, 2027, 2043, 2149,
2186, 2247, 2268, 2284, 2315, 2347, 2350,
2430, 2435, 2438, 2451, 2487, 2498, 2529,
2534, 2553, 2569, 2577, 2597, 2598, 2607,
2636, 2644, 2677, 2686, 2695, 2704, 2744,
2770, 2804, 2809, 2816, 2890, 2896, 2917,
3009, 3014, 3028, 3053, 3060, 3118, 3156,
3170, 3176, 3187, 3199, 3224, 3238, 3250,
3301, 3317, 3333, 3367, 3404, 3409, 3416,
3452, 3461, 3476, 3484, 3508, 3565, 3582,
3668, 3678, 3746, 3756, 3763, 3806, 3809,
3825, 3838, 3888, 3898, 3903, 3980, 3989,
4026, 4043, 4090, 4104, 4115, 4189, 4192,
4244, 4252, 4271, 4298, 4326, 4354, 4355,
4480, 4537, 4539, 4578, 4596, 4597, 4675,
4680, 4688, 4693, 4700, 4722, 4726, 4741,
4744, 4748, 4766, 4821, 4829, 4855, 4864,
4908, 4958, 4959, 4974.

Dobitki je treba dvigniti do 2. februarja 1939 potem času zapadejo v korist podružnice sadarskega društva v Cerkljah.

ŽARNICE pregorele

zamenja za popolnoma nove že po din 6-

„OBNOVA“
pri Franjo Nadižar
Kranj
Prešernova ulica št. 18.

Pozor! Pozor!
Čevljarna „Elita“
Kranj

Vam nudi najugodnejši nakup vsakovrstnih čevljev za zimo, kakor šport, smuč iz nepremičljive krom kože in sploh za štrapac, kakor tudi vse vrste luksuznih čevljev najnovnejših modelov. Poskusite in preprečili se boste, da so „Elita“ čevlji najboljši. Sprejemamo tudi popravila ter jih najhitreje in najvestneje izvršujemo. **Kupuj domače blago!** Ročno delo!

Vsem svojim cen. odjemalcem želi veselo in srečno Novo leto

Anton Šinkovec, Kranj
vrvarna in trgovina

Srečno Novo leto želi vsem cen. odjemalcem

TERČON ALBIN
delikatese - špecerija
Kranj, telefon št. 70.

Vsem odjemalcem želi srečno in veselo Novo leto

ŠTER MIHAEL
ROČNO ČEVLJARSTVO
JENKOVA UL. 2.
KRAJN

Srečno Novo leto 1939 želi vsem svojim odjemalcem in poslovnim prijateljem

Jožef Zupančič
strojno mizarstvo
Primskovo pri Kranju

Veselo in srečno NOVO LETO želi vsem svojim cen. gostom in prijateljem ter se jim priporoča še v naprej za obilen obisk

URANIČ JANKO
GOSTILNIČAR
točil najboljša vina RETNJE 17, p. KRIŽE

Novoporočeni!

Najlepše in najcenejše spominske slike na poroko Vam izvrši

Foto Jug - Kranj

Srečno in veselo Novo leto želi vsem obiskovalcem

ŠMARJETNE GORE

Marjan in Marta Pollak

Srečno in veselo Novo leto želi vsem cen. odjemalcem in se za v bodoče vladljivo priporoča tvrdka:

LOGAR & KALAN
MANUFAKTURNA ZALOGA
Lastnik: SREČKO VIDMAR
KRAJN

Sreče in zadovoljstva želi prav vsem

Hlebš
steklarna
KRAJN

Veselo in srečno Novo leto želi sedlarstvo in tapetništvo

Ivan Jenko nasl.
KRANJ, Ljubljanska c. 1

Zahvaljujoč se vsem cen. odjemalcem za dosedanje naklonjenost se priporočam tudi v nadalje in Vam želim blagoslovljeno in uspeha polno NOVO LETO!

JOŽE SITAR
MIZARSTVO
KRIŽE NA GORENSKEM

Blagoslovljeno Novo leto želi vsem

Vinko Oselji
pečar
KRAJN, Glavni trg 18

Srečno in veselo Novo leto želi vsem cen. strankam

Zupan Ivan
krojaštvo — ČIRČIČE 19 — Kranj

Srečno Novo leto želi

Martin Homan
splošno pečarstvo
Škofja Loka, Mestni trg 3.

Vsem, ki so mi v letu 1938. izkazali zaupanje, se najtopleje zahvaljujem.

SEKNE FRANC
MESTNI TESARSKI MOJSTER
KRAJN

Želim vsem blagoslovljeno Novo leto in se še nadalje priporočam.

Zadružna gospodarska banka
d. d. v Ljubljani
podružnica Kranj

želi vsem srečno Novo leto 1939 in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost.

SILVESTROVANJE

v vseh prostorih hotela „Stara pošta“ v Kranju.
Začetek ob 7. uri zvečer.

Bar Bife Jazz orkester Ples
Vstopnina prosta.

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge na knjižce in v tekočem računu po

4%

na tri mesce vezane vloge po

5%

Narasle in nevzdignjene obresti pripisuje h kapitalu vsako leto, to je 31. decembra, ne da bi bilo treba vlagateljem se zglašati radi tega pri hranilnici.

Dne 31. novembra 1938 je bilo stanje hranilnih vlog na knjižice in v tekočem računu okroglo **48.000.000,-**, in raznih posojil okroglo **23.000.000,-**

Res poceni novoletna darila!

Ure, zlatnina, in druga darila pri **Rangusu v Kranju** se bodo dobila!

B. RANGUS
zlatar in sodni cenilec v Kranju

Zlato In srebro kupujem po najvišji dnevni cenil

